

ΣΑΝ ΝΑ ΗΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΓΙΟΡΤΑΖΟΥΝ: ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ, ΕΥΣΤΑΘΙΑ, ΣΑΜΟΥΗΛ..

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

490 π.Χ.: Έλληνες και Πέρσες συγκρούονται στο Μαραθώνα. Οι Πέρσες, υπό τον Δάτι και τον Αρταφέρνη, αφήνουν στο πεδίο της μάχης 6.500 νεκρούς, ενώ οι απώλειες από την ελληνική πλευρά είναι μόλις 192, ανάμεσά τους και ο Καλλίμαχος. Η ακριβής ημερομηνία αμφισβητείται από πολλούς ιστορικούς, οι οποίοι υπολογίζουν ότι η μάχη διεξήχθη στις 13 ή 14 Αυγούστου (Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, Εκδοτική Αθηνών).

451: Ο βασιλιάς των Ούννων Ατίλας εισβάλλει στη Γαλατία, αλλά ηττάται από τον Αέτιο στη Μάχη του Σαλόν.

1828: Αποχωρούν οριστικά από την Πελοπόννησο οι Τουρκοαιγύπτιοι, με επικεφαλής τον Ιμπραήμ.

1942: Η αντιστασιακή οργάνωση ΠΕΑΝ (Πανελλήνια Ένωση Αγωνιζομένων Νέων) αναπνάζει τα γραφεία της προδοτικής οργάνωσης ΕΣΠΟ (Εθνική Σοσιαλιστική Πατριωτική Οργάνωση) Αθηνών στη διασταύρωση της οδού Πατισίων με τη Γλάδστωνος. Σκοτώνονται έλληνες δοσίλογοι και γερμανοί αξιωματικοί.

1960: Εγκαινιάζεται στη Θεσσαλονίκη το Α' Φεστιβάλ Ελληνικού Κινηματογράφου.

1979: Κυβερνητική κρίση ξεσπά στην Τουρκία, καθώς η 19μηνη κυβέρνηση του Μπουλέντ Ετσεβίτ χάνει την πλειοψηφία της.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

490 π.Χ.: Έλληνες και Πέρσες συγκρούονται στο Μαραθώνα. Οι Πέρσες, υπό τον Δάτι και τον Αρταφέρνη, αφήνουν στο πεδίο της μάχης 6.500 νεκρούς, ενώ οι απώλειες από την ελληνική πλευρά είναι μόλις 192, ανάμεσά τους και ο Καλλίμαχος. Η ακριβής ημερομηνία αμφισβητείται από πολλούς ιστορικούς, οι οποίοι υπολογίζουν ότι η μάχη διεξήχθη στις 13 ή 14 Αυγούστου (Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, Εκδοτική Αθηνών).

451: Ο βασιλιάς των Ούννων Ατίλας εισβάλλει στη Γαλατία, αλλά ηττάται από τον Αέτιο στη Μάχη του Σαλόν.

1828: Αποχωρούν οριστικά από την Πελοπόννησο οι Τουρκοαιγύπτιοι, με επικεφαλής τον Ιμπραήμ.

1942: Η αντιστασιακή οργάνωση ΠΕΑΝ (Πανελλήνια Ένωση Αγωνιζομένων Νέων) αναπνάζει τα γραφεία της προδοτικής οργάνωσης ΕΣΠΟ (Εθνική Σοσιαλιστική Πατριωτική Οργάνωση) Αθηνών στη διασταύρωση της οδού Πατισίων με τη Γλάδστωνος. Σκοτώνονται έλληνες δοσίλογοι και γερμανοί αξιωματικοί.

1960: Εγκαινιάζεται στη Θεσσαλονίκη το Α' Φεστιβάλ Ελληνικού Κινηματογράφου.

1979: Κυβερνητική κρίση ξεσπά στην Τουρκία, καθώς η 19μηνη κυβέρνηση του Μπουλέντ Ετσεβίτ χάνει την πλειοψηφία της.

ΘΑΝΑΤΟΙ

1863: Γιάκομπ Λούντβιχ Καρλ Γκριμ, γερμανός παραμυθάς, ένας από τους δύο αδελφούς Γκριμ. (Γεν. 4/1/1785)

1949: Νίκος Σκαλκώτας, συνθέτης, που μετά θάνατον αναγνωρίστηκε ως ένας από τους κορυφαίους του 20ου αιώνα. (Γεν. 8/3/1904)

1971: Γιώργος Σεφέρης, φιλολογικό ψευδώνυμο του Γεωργίου Σεφεριάδη, νομπελίστας ποιητής. (Γεν. 29/2/1900)

Η ανατίναξη του κτιρίου της ΕΣΠΟ

Το Σάμπιονς Μία από τις κορυφαίες αντιστασιακές πράξεις κατά των Γερμανών κατακτητών και των Ελλήνων συνεργατών τους ήταν η πολύνεκρη ανατίναξη του κτιρίου της ναζιστικής «Εθνικής Σοσιαλιστικής Πατριωτικής Οργάνωσης» (ΕΣΠΟ) στη γωνία των οδών Πατισίων και Γλάδστωνος. Το εγχείρημα έφερε σε πέρας στις 20 Σεπτεμβρίου 1942 μια ομάδα αποφασισμένων ανδρών και γυναικών της αντιστασιακής οργάνωσης «Πανελλήνιος Ένωσις Αγωνιζομένων Νέων» (ΠΕΑΝ).

Την εποχή εκείνη η ΕΣΠΟ, με αρχηγό τον γιατρό Σπύρο Στεροδήμο, προκαλούσε τους υπόδουλους Έλληνες, επειδή προσπαθούσε να στρατολογήσει νέους για να συγκροτήσουν την «Ελληνική Λεγεώνα», που θα πολεμούσε στο πλευρό της Βέρμαχτ στο ανατολικό μέτωπο. Η ΠΕΑΝ ήταν μια μικρή αντιστασιακή οργάνωση με αρχηγό τον δημοκρατικό αξιωματικό της Αεροπορίας Κώστα Περρίκο, που είχε αποταχθεί από τη δικτατορία Μεταξά.

Πολλά από τα μέλη της οργάνωσης συμπαθούσαν πολιτικά τον Παναγιώτη Κανελλόπουλο και βρίσκονταν σε ανοικτή γραμμή μαζί του. Ιδεολογικά κινούνταν μεταξύ φιλελευθερισμού και σοσιαλδημοκρατίας. Η ΠΕΑΝ προέτρεπε τους Έλληνες σε αντίσταση με κάθε μέσο, προκειμένου να ενισχυθεί η μεταπολεμική θέση της χώρας και οι εθνικές διεκδικήσεις και καλούσε σε ενόπια όλες τις αντιστασιακές οργανώσεις. Ήταν δημοφιλής στη μορφωμένη νεολαία των αστικών κέντρων, αλλά οι σχέσεις της με το ΕΑΜ ήταν ψυχρές.

Το χτύπημα εναντίον της ΕΣΠΟ προετοιμάστηκε προσεκτικά και αποφασίστηκε να γίνει το πρωί της Κυριακής 20 Σεπτεμβρίου. Στην επιχείρηση πήραν μέρος τέσσερα άτομα: Ο Περρίκος, ο τεχνικός τηλεπικοινωνιών Αντώνης Μυτιληναίος, ο φοιτητής Νομικής Σπύρος Γαλάτης και η δασκάλα Ιουλία Μπίμπα. Η βόμβα συναρμολογήθηκε στο σπίτι της Μπίμπα και μεταφέρθηκε από την ίδια και τον Μυτιληναίο με μεγάλη προσοχή έξω από τα γραφεία της ΕΣΠΟ.

Ο Μυτιληναίος και ο Γαλάτης εισχώρησαν στο κτίριο από μια αφύλακτη πόρτα της οδού Γλάδστωνος και τοποθέτησαν τη βόμβα σ' ένα άδειο γραφείο στον ημιώροφο. Στον πρώτο όροφο στεγάζονταν τα γραφεία της ΕΣΠΟ και στους υπόλοιπους γερμανικές υπηρεσίες. Ο Γαλάτης άναψε το φιλίλι και αμέσως μαζί με τον Μυτιληναίο απομακρύνθηκαν. Ο Περρίκος και η Μπίμπα παρακολουθούσαν την επιχείρηση από κοντάνο ζαχαροπλαστείο, έτοιμοι για κάθε βοήθεια.

Ήταν ακριβώς 12:03 το μεσημέρι, όταν ακούστηκε μια εκκωφαντική έκρηξη και πυκνός μαύρος καπνός σκέπασε την Πατισίων. Επικράτησε μεγάλη σύγχυση και πανικός, ώστε οι Γερμανοί σήμαναν συναγερμό, νομίζοντας ότι επρόκειτο για αεροπορική επιδρομή. Το εσωτερικό του κτιρίου κατέρρευσε και πήρε φωτιά. Η πυροσβεστική ξέθαβε νεκρούς από τα ερείπια: 29 μέλη της ΕΣΠΟ και 48 Γερμανοί αξιωματικοί έχασαν τη ζωή τους.

Ο αρχηγός της ΕΣΠΟ Σπύρος Στεροδήμος ανασύρθηκε βαρύτατα τραυματισμένος και εξέπνευσε λίγες μέρες αργότερα. Η ναζιστική οργάνωση, μετά το πλήγμα, διαλύθηκε.

Σχεδόν αμέσως, η Γκεστάπο εξαπέλυσε ανθρωποκνηνηγό για τη

Κώστας Περρίκος - Ιουλία Μπίμπα

σύλληψη των δραστών της βομβιστικής επίθεσης. Χρειάστηκαν τη συνδρομή ενός προδότη υπαξιωματικού της Χωροφυλακής, του Πολύκαρπου Νταλιάνη, για να εξαρθώσουν στις 11 Νοεμβρίου 1942 τον επιχειρησιακό πυρήνα της ΠΕΑΝ. Περρίκος, Μπίμπα, Μυτιληναίος και Γαλάτης συνελήφθησαν και μεταφέρθηκαν στα ανακριτικά γραφεία της Γκεστάπο στον Πειραιά. Παρότι υπέστησαν φρικτά βασανιστήρια, δεν λύγισαν και δεν μίλησαν. Μάλιστα, ο Αντώνης Μυτιληναίος κατόρθωσε να δραπετεύσει και να διαφύγει στη Μέση Ανατολή. Τα υπόλοιπα τρία μέλη της οργάνωσης πέρασαν από γερμανικό στρατοδικείο και καταδικάσθηκαν στην εσχάτη των ποινών. Ο αρχηγός της ΠΕΑΝ Κώστας Περρίκος τρις εις θάνατον και 15 χρόνια δεσμά και η δασκάλα Ιουλία Μπίμπα δις εις θάνατον και 15 χρόνια δεσμά, αλλά τελικά του δόθηκε χάρη, αφού η οικογένειά του πλήρωσε 1.000 λίρες και μεταφέρθηκε σε φυλακές στη Γερμανία. Στις 4 Φεβρουαρίου 1943, ο 37χρονος υποσμηναγός Κώστας Περρίκος εκτελέστηκε στην Καισαριανή, παρά τις μεγάλες προσπάθειες του αρχιεπισκόπου Δαμασκηνού. Η Ιουλία Μπίμπα μεταφέρθηκε σε στρατόπεδο συγκέντρωσης στη Γερμανία και καρατομήθηκε δια πελέκως. Ο προδότης Νταλιάνης σκοτώθηκε αργότερα από αντιστασιακούς. Η είδηση της ανατίναξης του κτιρίου της ΕΣΠΟ πέρασε γρήγορα τα σύνορα της Ελλάδας. Οι ραδιοφωνικοί σταθμοί Λονδίνου και Μόσχας μίλησαν με ενθουσιασμό για το εγχείρημα, χαρακτηρίζοντάς το ως το μεγαλύτερο σαμποτάζ στην τότε κατεχόμενη Ευρώπη. Το ΕΑΜ, είτε από επίδειξη μικρότητας είτε από κακή εκτίμηση, καταδίκασε το εγχείρημα κάνοντας λόγο για «επικίνδυνη και πρόωρη ατομική τρομοκρατία» και το χαρακτήρισε «προβοκάτσια», ενώ εκτίμησε ότι ο Περρίκος ήταν άνθρωπος της Γκεστάπο και ότι σύντομα επρόκειτο να αφεθεί ελεύθερος.

ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ...

Όχι στους τραμπούκους

ΤΟ ΒΗΜΑ

Η οικονομική κρίση που βιώνει η ελληνική κοινωνία τα τελευταία χρόνια, εξελίσσεται δυστυχώς, όλο και πιο έντονα και σε κρίση των δημοκρατικών και κοινοβουλευτικών θεσμών. Ακραίες περιθωριακές ομάδες που μέχρι χτες ήταν καταδικασμένες στη συνειδηση των πολιτών όχι μόνο έχουν καταφέρει να βρίσκονται στα κοινοβουλευτικά έδρανα και να προκαλούν τη δημοκρατία, αλλά και να επεκτείνουν διαρκώς την παρουσία τους στην κοινωνία με μεθόδους και πρακτικές που είχαμε ξερκίσει για δεκαετίες. Ανεργάσιμοι, λαϊκιστές πολιτικάντιδες επενδύουν στον πόνο και την οργή κοινωνικών ομάδων που έχουν θιγεί ή θίγονται από την κρίση, υποκινώντας βίαιες αντιδράσεις και προσπαθώντας με καθαρά τραμπούκικες μεθόδους να αποκομίσουν μερικά πρόσκαιρα κομματικά οφέλη...

Από τη μεταπολίτευση και μετά, παρά τις κατά καιρούς οξυτάτες πολιτικές συγκρούσεις, το πολιτικό σύστημα είχε καταφέρει να περιορίσει τα όρια της πολιτικής αντιπαράθεσης μέσα σε θεμιτά δημοκρατικά πλαίσια. Κάτι που σήμερα με την παρουσία και τη δράση της «Χρυσής Αυγής» και των κάθε λογής Καμμένων να διακυβεύεται. Ουδείς πολιτικός είχε τολμήσει τις τε-

λευταίες δεκαετίες, να φτάσει εκεί που έφτασε ο αρχηγός των... ψεκασμένων ελλήνων, να ζητά το λιντσάρισμα των πολιτικών του αντιπάλων.

Αυτός ο λανθάνων ή και φανερός φασισμός όμως δεν μπορεί και δεν πρέπει να γίνει ανεχτός εν ονόματι της οποιας κρίσης, εν ονόματι των όποιων διαφορετικών πολιτικών αντιλήψεων. Οι δυνάμεις του κοινοβουλευτικού τόξου οφείλουν να αντιδράσουν, οφείλουν να πείσουν τους πολίτες που παρασύρονται από την οργή και τα προβλήματα τους, ότι ο αντικοινοβουλευτισμός, ο λαϊκισμός και η βία, όχι μόνο δεν μπορούν να δώσουν διέξοδο στα προβλήματα τους, αλλά θα τα επιδεινώσουν ακόμα περισσότερο.

Όσο δικαιολογημένη κι αν είναι η αγανάκτηση ενός μέρους τουλάχιστον της κοινωνίας για τις ευθύνες του πολιτικού συστήματος, άλλο τόσο αδικαιολόγητη και παράλογη είναι η επένδυση στη βία, στον τραμπουκισμό, στο ρατσισμό, στο νεοναζισμό. Αρκετά έχουμε πληρώσει στο παρελθόν το διχασμό των ελλήνων σε προδότες και πατριώτες... Ας μην ξανακάνουμε τα ίδια λάθη...